

Motion till riksdagen 2023/24:2791

av **Anna-Caren Säterberg m.fl. (S)**

med anledning av skr. 2023/24:44 Riksrevisionens rapport om reduktionsplikten för bensin och diesel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konsekvenserna för de svenska jobben, omställningen, folkhälsan och beredskapen av att sänka nivåerna i reduktionsplikten för bensin och diesel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringens fortsatta arbete med reduktionsnivåerna bör föregås av tillräckligt djupgående konsekvensanalyser av Sveriges uppfyllande av de egna klimatmålen, de nya gröna jobben, folkhälsan, beredskapen och framtida kostnader och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen tydligt måste redogöra för hur man avser att uppnå klimatmålen till 2030 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vi välkomnar att Riksrevisionen har tagit sig an uppgiften att granska utformningen av reduktionsplikten. Deras arbete är en avgörande faktor för att säkerställa en effektiv och ansvarsfull klimatpolitik. Riksrevisionens övergripande bedömning är att reduktionsplikten delvis kan bidra till att klimatpolitiska mål nås på ett effektivt sätt, men att det finns flera risker som påverkar dess genomförbarhet och effektivitet, vilka inte i tillräcklig grad beaktats vid beslut om reduktionspliktens utformning. Genom att belysa dessa brister och risker bidrar Riksrevisionens granskning väsentligt till att kontinuerligt förbättra våra miljö- och energipolitiska åtgärder.

Konsekvenser av att sänka nivåerna i reduktionsplikten

I ljuset av regeringens och Sverigedemokraternas förslag om att sänka nivåerna i reduktionsplikten för bensin och diesel, vill vi uttrycka vår djupa oro över konsekvenserna av detta beslut. Det är avgörande att Sverige upprätthåller en stark och effektiv klimatpolitik som inte bara säkrar våra klimatmål utan också bevarar och främjar den svenska industrin, de gröna jobben, sysselsättning och beredskap genom styrmedel som uppmuntrar till produktion och användning av biodrivmedel.

Sverige har satt riksdagsbundna mål för att minska våra koldioxidutsläpp, och för att klara detta krävs en omställning till förnybara bränslen. Reduktionsplikten är en del av denna omställning, och regeringens expertmyndigheter Energimyndigheten och Naturvårdsverket är tydliga med att vi inte klarar målen utan reduktionsplikten. Reduktionsplikten behövs också för att skogsnäringen, som sysselsätter mer än 120 000 personer och som står för flera miljarder i exportintäkter, ska kunna växa och skapa flera jobb. Här har Sverige de bästa förutsättningarna eftersom biodrivmedel skapas genom råvaror från skogsrester, jordbruk och avfall. Att Sverige som land ökar den egna produktionen av biobränsle är också viktigt ur ett säkerhetspolitiskt perspektiv. Genom att ha förnybart svenskt i tanken i stället för att vara beroende av fossila bränslen från skurkstater, ökar vi vårt självbestämmande.

Avsaknad av konsekvensanalyser inför beslutet om att sänka nivåerna i reduktionsplikten

Vi har upprepade gånger efterfrågat konsekvensanalyser inför regeringens och Sverigedemokraternas förslag om att sänka nivåerna i reduktionsplikten när det kommer till Sveriges uppfyllande av de egna klimatmålen, de nya gröna jobben och Sveriges beredskap. Vi har även krävt att man redovisar vilka kompensationsåtgärder som planeras, inklusive framtida kostnader för köp av utsläppsrätter, eventuella begränsningar i bilåkande, förbud av skogsavverkning och andra åtgärder, för att hantera de ökade utsläpp som blir en följd av minskade nivåer i reduktionsplikten. Tyvärr har regeringen och Sverigedemokraterna inte redogjort för konsekvenserna, i strid mot de slutsatser som presenteras i Riksrevisionens granskning av den tidigare utformningen av reduktionsplikten. En avsevärd aspekt av förslaget om att sänka nivåerna i reduktionsplikten som inte bör förbises är dess potentiella påverkan på folkhälsan. Forskning har konsekvent visat att utsläpp från fossila bränslen, speciellt från fordonstrafiken, bidrar till försämrad luftkvalitet. Detta resulterar i ökade fall av andningsrelaterade sjukdomar som astma och bronkit, samt hjärt- och kärlsjukdomar. Därför är det av största vikt att vi beaktar de långsiktiga hälsokonsekvenserna av ett minskat fokus på biodrivmedel och en potentiell ökning av användningen av fossila bränslen. En minskning i satsningen på reduktionsplikten kan innebära att vi, i strävan efter ekonomiska vinster på kort sikt, försummar vårt ansvar att skydda folkhälsan på lång sikt. Genom att beakta dessa aspekter kan vi försäkra att vår klimatpolitik är både miljömässigt hållbar och främjande för folkhälsan.

Vi är också djupt kritiska till att regeringen och Sverigedemokraterna, i sitt beslut om att sänka nivåerna i reduktionsplikten, även aviserar en slopning av reduktionsnivåerna fr.o.m. år 2027. Vi ställer oss frågande till hur regeringen och Sverigedemokraterna avser att uppfylla de svenska klimatmålen, inklusive etapp- och transportsektorsmålet till 2030 samt de mål som Sverige kommit överens med EU om inom ramen för Fit for 55, då beslutet riskerar att minska den svenska industrins och skogsnäringens kapacitet

att bidra till dessa mål. Det är av största vikt att regeringen tydligt redogör för svenska folket och de berörda näringslivsbranscherna, för hur man planerar att uppnå dessa mål trots en minskad satsning på biodrivmedel.

Anna-Caren Säterberg (S)

Johan Löfstrand (S)

Jytte Guteland (S)

Sofia Skönnbrink (S)

Joakim Järrebring (S)

Malin Larsson (S)

Tomas Kronståhl (S)